

Karolina Koviagina

Czy RIO chronią samorząd terytorialny, czy ograniczają jego samodzielność finansową?

Streszczenie

Celem artykułu jest analiza funkcji kontrolnej państwa nad działalnością samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych. Przedstawiona analiza jest oparta na danych empirycznych Regionalnych Izb Obrachunkowych (RIO), które są specjalnym organem stworzonym do kontroli i nadzoru w zakresie finansów samorządowych. Zwraca się uwagę na kwestię samodzielności finansowej oraz na to, jak wpływają na nią zewnętrzna kontrola i nadzór ze strony państwa, ponieważ zarówno zbyt silna, jak i zbyt słaba kontrola mają negatywne konsekwencje dla rozsądnego dysponowania środkami pieniężnymi przez władze samorządowe. Badania wskazały na zmniejszenie się ilości naruszeń prawa ze strony jednostek samorządu terytorialnego w zakresie spraw finansowych, jednak nadal istnieją przykłady nieefektywnego i nieracjonalnego wykorzystania środków przez władze jednostek samorządu terytorialnego (jst), które, mimo że nie są sprzeczne z prawem, negatywnie wpływają na ich samodzielność finansową oraz w konsekwencji na wykonywanie zadań publicznych. Na zakończenie artykułu proponowane są możliwe sposoby rozwiązania wskazanych problemów.

Słowa kluczowe: samorząd terytorialny, nadzór i kontrola finansowa, samodzielność finansowa, Regionalne Izby Obrachunkowe